EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 20. 5. 2020
COM(2020) 519 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY,

ktoré sa týka národného programu reforiem Holandska na rok 2020 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Holandska na rok 2020

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY,

ktoré sa týka národného programu reforiem Holandska na rok 2020 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Holandska na rok 2020

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii[1], a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh[2], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Komisia 17. decembra 2019 prijala ročnú stratégiu udržateľného rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2020. Náležite pri tom zohľadnila Európsky pilier sociálnych práv, ktorý vyhlásili Európsky parlament, Rada a Komisia 17. novembra 2017. Komisia 17. decembra 2019 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 aj správu o mechanizme varovania, v ktorej Holandsko určila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky v eurozóne.

(2) Správa o Holandsku na rok 2020[3] bola uverejnená 26. februára 2020. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Holandsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých Radou 9. júla 2019[4], následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania prijaté

[1] Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.
[3] SWD(2020) 518 final.
[4] Ú. v. EÚ C 301, 5.9.2019, s. 117.

v predchádzajúcich rokoch a pokrok Holandska pri dosahovaní jeho národných cieľov stratégie Európa 2020. Bolo v nej zahrnuté aj hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011, výsledky ktorého boli takisto uverejnené 26. februára 2020. Na základe svojej analýzy Komisia dospela k záveru, že v Holandsku existujú makroekonomické nerovnováhy. Zdrojom nerovnováh s cezhraničným presahom je najmä vysoký objem súkromného dlhu a veľký prebytok bežného účtu.

(3) Svetová zdravotnícka organizácia 11. marca 2020 oficiálne vyhlásila vypuknutie nákazy COVID-19 za globálnu pandémiu. Pre občanov, spoločnosti a ekonomiky to predstavuje závažný stav ohrozenia verejného zdravia. Vyvíja výrazný tlak na vnútroštátne systémy zdravotnej starostlivosti, narúša globálne dodávateľské reťazce, spôsobuje volatilitu na finančných trhoch, vyvoláva otrasy v oblasti spotrebiteľského dopytu a negatívne vplýva na rôzne odvetvia hospodárstva. Ohrozuje zamestnania ľudí, ich príjmy a podnikanie spoločností. Spôsobila zásadný ekonomický otras, ktorý už teraz nepriaznivo ovplyvňuje Európsku úniu. Komisia 13. marca 2020 prijala oznámenie[5], v ktorom vyzvala na koordinovanú ekonomickú reakciu na krízu, pričom táto reakcia by mala zahŕňať všetkých aktérov na vnútroštátnej úrovni i na úrovni Únie.

(4) Niekoľko členských štátov vyhlásilo núdzový stav alebo zaviedlo núdzové opatrenia. Všetky núdzové opatrenia by mali byť striktne primerané, potrebné, časovo obmedzené a v súlade s európskymi a medzinárodnými normami. Mali by podliehať demokratickému dohľadu a nezávislému súdnemu preskúmaniu.

(5) Komisia 20. marca 2020 prijala oznámenie o aktivácii všeobecnej únikovej doložky Paktu stability a rastu.[6] Doložka v zmysle článku 5 ods. 1, článku 6 ods. 3, článku 9 ods. 1 a článku 10 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1466/97, ako aj článku 3 ods. 5 a článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1467/97 uľahčuje koordináciu rozpočtových politík v časoch prudkého hospodárskeho poklesu. Komisia vo svojom oznámení adresovanom Rade vyjadrila názor, že vzhľadom na očakávaný prudký hospodársky pokles v dôsledku vypuknutia nákazy COVID-19 súčasné podmienky umožňujú aktiváciu doložky. Ministri financií členských štátov 23. marca 2020 vyjadrili súhlas s posúdením Komisie. Aktivácia všeobecnej únikovej doložky umožňuje dočasný odklon od postupu úprav smerom k dosiahnutiu strednodobého rozpočtového cieľa za predpokladu, že to neohrozí fiškálnu udržateľnosť v strednodobom horizonte. Čo sa týka nápravnej časti paktu, Rada môže na základe odporúčania Komisie tiež rozhodnúť, že prijme revidovanú fiškálnu trajektóriu. Všeobecnou únikovou doložkou sa nepozastavujú postupy Paktu stability a rastu. Členským štátom to umožňuje odchýliť sa od rozpočtových požiadaviek, ktoré by sa za bežných okolností uplatňovali, zatiaľ čo Komisii a Rade to umožňuje uskutočniť potrebné opatrenia koordinácie politík v rámci paktu.

(6) V záujme obmedzenia a kontroly šírenia pandémie, posilnenia odolnosti vnútroštátnych systémov zdravotnej starostlivosti a zmiernenia sociálno-ekonomických následkov prostredníctvom podporných opatrení pre podniky a domácnosti, ako aj na zabezpečenie primeraných zdravotných a bezpečnostných podmienok na pracovisku s cieľom obnoviť hospodársku činnosť treba ďalej konať. Únia by mala v plnej miere využiť rozličné nástroje, ktoré má k dispozícii, na podporu úsilia členských štátov v týchto oblastiach. Členské štáty a Únia by zároveň mali spolupracovať na príprave opatrení, ktoré sú potrebné na návrat k normálnemu

[5] COM(2020) 112 final.
[6] COM(2020) 123 final.

fungovaniu našich spoločností a hospodárstiev a k udržateľnému rastu, pričom tieto opatrenia by mali okrem iného zahŕňať zelenú a digitálnu transformáciu a mali by vychádzať z ponaučení z tejto krízy.

(7) Kríza spôsobená ochorením COVID-19 poukázala na flexibilitu, ktorú ponúka jednotný trh v oblasti prispôsobenia sa mimoriadnym situáciám. S cieľom zabezpečiť rýchly a hladký prechod do fázy oživenia a voľný pohyb tovaru, služieb a pracovníkov je však nutné, aby sa naliehavé mimoriadne opatrenia, ktoré bránia normálnemu fungovaniu jednotného trhu, odstránili hneď, ako prestanú byť nevyhnutné. Súčasná kríza poukázala na potrebu krízových plánov pripravenosti v sektore zdravotníctva, ktoré zahŕňajú najmä zlepšené nákupné stratégie, diverzifikované dodávateľské reťazce a strategické rezervy základných potrieb. Sú kľúčovými prvkami na vypracovanie širších krízových plánov pripravenosti.

(8) Zákonodarca Únie už zmenil príslušné legislatívne rámce[7], aby umožnil členským štátom mobilizovať na riešenie mimoriadnych účinkov pandémie ochorenia COVID-19 všetky nevyužité zdroje z európskych štrukturálnych a investičných fondov. Uvedenými zmenami sa zabezpečí dodatočná flexibilita i zjednodušené a racionalizované postupy. Na zmiernenie tlakov v oblasti peňažných tokov môžu členské štáty v účtovnom roku 2020 – 2021 zároveň využiť 100-percentnú mieru spolufinancovania z rozpočtu Únie. Holandsko sa vyzýva, aby plne využilo uvedené možnosti s cieľom pomôcť jednotlivcom a odvetviam, ktoré sú najviac postihnuté týmito výzvami.

(9) Holandsko 28. apríla 2020 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2020 a 29. apríla 2020 svoj program stability na rok 2020. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva programy posudzovali súčasne.

(10) Holandsko v súčasnosti podlieha preventívnej časti Paktu stability a rastu a vzťahuje sa naň dlhové pravidlo.

(11) Vláda vo svojom programe stability na rok 2020 plánuje zhoršenie celkového salda z prebytku vo výške 1,7 % HDP v roku 2019 na prebytok vo výške 0,1 % HDP v roku 2020. V roku 2023 sa predpokladá pokles prebytku na 0,0 % HDP. Po tom, ako pomer dlhu verejnej správy k HDP klesol v roku 2019 na úroveň 48,6 % HDP, sa podľa programu stability na rok 2020 očakáva jeho ďalšie zníženie na úroveň 46,3 % v roku 2020. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, sa však už nezdá reálny a v programe sa nezohľadňuje značný počet opatrení, ktoré Holandsko oznámilo ako reakciu na pandémiu ochorenia COVID-19. Jarné rozpočtové memorandum[8] obsahuje aktualizáciu rozpočtových prognóz. Na základe memoranda sa plánuje zhoršenie celkového salda verejných financií na deficit vo výške 11,8 % HDP v roku 2020 a očakáva sa, že pomer dlhu verejnej správy k HDP sa zvýši na 65,2 % v roku 2020. Makroekonomický a fiškálny výhľad je ovplyvnený vysokou neistotou v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19.

---

[7] Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2020/460 z 30. marca 2020, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013 a (EÚ) č. 508/2014, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na mobilizáciu investícií v systémoch zdravotnej starostlivosti členských štátov a v iných odvetviach ich hospodárstiev v reakcii na výskyt ochorenia COVID-19 (Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus) (Ú. v. EÚ L 99, 31.3.2020, s. 5) a nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2020/558 z 23. apríla 2020, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1301/2013 a (EÚ) č. 1303/2013, pokiaľ ide o špecifické opatrenia na zabezpečenie mimoriadnej flexibility pri využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v reakcii na výskyt ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 130, 24.4.2020, s. 1).

[8] Rozpočtové memorandum z roku 2020 (Voorjaarsnota 2020), ktoré 25. apríla 2020 odovzdal na preskúmanie druhej komore parlamentu minister financií Wopke Hoekstra.

(12) V reakcii na vypuknutie pandémie COVID-19 a v rámci koordinovaného prístupu Únie Holandsko prijalo rozpočtové opatrenia na zvýšenie kapacity svojho systému zdravotnej starostlivosti, zamedzenie pandémie a poskytnutie pomoci tým jednotlivcom a odvetviam, ktoré boli osobitne zasiahnuté. Podľa programu stability na rok 2020 a jarného rozpočtového memoranda predstavujú uvedené rozpočtové opatrenia 2,7 % HDP. Medzi tieto opatrenia patrí posilnenie služieb zdravotnej starostlivosti, núdzová pomoc pre postihnuté odvetvia a podpora príjmu pre samostatne zárobkovo činné osoby a zamestnancov. Holandsko okrem toho oznámilo opatrenia, ktoré síce nemajú priamy vplyv na rozpočet, ale prispejú k podpore pomoci na zabezpečenie likvidity pre podniky. Uvedené opatrenia zahŕňajú odklady platieb daní z príjmov právnických osôb (4,6 % až 5,9 % HDP) a úverové záruky (1,8 % HDP). Celkovo sú opatrenia, ktoré prijalo Holandsko, v súlade s usmerneniami stanovenými v oznámení Komisie o koordinovanej hospodárskej reakcii na vypuknutie nákazy COVID-19. Úplné vykonanie uvedených opatrení, po ktorom bude nasledovať zmena orientácie fiškálnych politík na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií, keď to hospodárske podmienky umožnia, prispeje k zachovaniu fiškálnej udržateľnosti v strednodobom horizonte.

(13) Na základe prognózy Komisie z jari 2020 sa odhaduje, že pri nezmenených politikách bude saldo verejných financií Holandska v roku 2020 na úrovni –6,3 % HDP a v roku 2021 na úrovni –3,5 % HDP. Rozdiel vo výške 5,5 percentuálnych bodov medzi prognózou jarného rozpočtového memoranda a prognózou Komisie je spôsobený rozdielnym účtovaním odkladov platieb daní (4,6 % až 5,9 % HDP), ktoré v prognóze Komisie nie sú v roku 2020 zaúčtované ako znižujúce príjmy. Predpokladá sa, že dlh verejnej správy dosiahne v roku 2020 úroveň 62,1 % HDP a v roku 2021 úroveň 57,6 % HDP.

(14) Komisia vydala 20. mája 2020 správu vypracovanú v súlade s článkom 126 ods. 3 ZFEÚ, keďže sa očakáva, že Holandsko v roku 2020 nedodrží prahovú hodnotu deficitu na úrovni 3 % HDP. Z analýzy teda celkovo vyplýva, že kritérium deficitu, ako je vymedzené v zmluve a nariadení (ES) č. 1467/1997, nie je splnené.

(15) Po silnom raste v posledných rokoch spôsobila pandémia ochorenia COVID-19 náhle ukončenie hospodárskeho rastu v Holandsku, ktorý trval šesť po sebe nasledujúcich rokov. Tento rok dôjde k najprudšiemu poklesu holandského hospodárstva v povojnovej histórii krajiny. Očakáva sa, že všetky zložky dopytu, s výnimkou verejnej spotreby, tento rok prudko klesnú, pričom dno prepadu hospodárskej činnosti sa predpokladá v druhom štvrťroku. V roku 2021 sa predpokladá hospodárske oživenie s tempom výrazne nad trendom rastu, v čom sa bude odrážať postupná normalizácia hospodárskej činnosti a oživenie domáceho dopytu a svetového obchodu z nízkej úrovne. Očakáva sa však, že úrovne aktivity zostanú pod úrovňou v roku 2019. Podľa prognózy Komisie sa očakáva, že sa nezamestnanosť v roku 2020 zvýši na úroveň 5,9 %, hlavne v dôsledku povinného zatvorenia podnikov a prudkého celkového poklesu hospodárskej činnosti, ale potom dôjde v roku 2021 k poklesu nezamestnanosti na úroveň 5,3 %. Opatrenia na ochranu zamestnanosti, najmä dočasné núdzové preklenovacie opatrenie pre udržateľnú zamestnanosť a dodatočná podpora príjmu pre samostatne zárobkovo činné osoby, by mali pomôcť utlmiť straty zamestnanosti. Očakáva sa však zrýchlenie zhoršovania situácie na trhu práce v nadchádzajúcich mesiacoch, keďže podniky vo veľmi postihnutých odvetviach nevyhnutne znížia počet zamestnancov, a to najmä pracovníkov s pružnými a dočasnými zmluvami.

(16) V reakcii na prudké hospodárske otrasy a prepad dopytu v konkrétnych odvetviach holandská vláda prijala komplexný balík núdzových opatrení s cieľom pomôcť zabrániť štrukturálnemu poškodeniu hospodárstva. Táto silná reakcia politiky je zameraná na oblasti najviac postihnuté krízou a jej cieľom je ochrana zamestnanosti a kúpnej sily domácností, priama finančná kompenzácia pre ťažko zasiahnuté odvetvia, ako aj odklad platby daní a úverové záruky na podporu toku úverov do súkromného sektora. Tým by sa malo zabrániť postupnej premene dočasných problémov s likviditou na otázky platobnej neschopnosti. Automatické stabilizátory by okrem toho mali pomôcť zmierniť hĺbku hospodárskeho poklesu. Holandská centrálna banka takisto znížila systémové kapitálové rezervy pre najväčšie banky a odkladá prijatie opatrenia na zavedenie minimálnej rizikovej váhy pre hypotéky, čím sa uvoľní bankový kapitál a umožní bankám výrazne rozšíriť poskytovanie úverov domácnostiam a podnikom.

(17) Holandský systém zdravotnej starostlivosti dosahuje pomerne dobré výsledky, pokiaľ ide o prispievanie k celkovému zdravotnému stavu obyvateľstva a zabezpečenie dostupnosti zdravotníckych služieb. V rámci okamžitej reakcie na krízu Holandsko zaviedlo kontrolnú stratégiu zahŕňajúcu všeobecné opatrenia v oblasti verejného zdravia a prijalo na mieru šité opatrenia na financovanie zdravotníctva. Vypuknutie ochorenia COVID-19 však bolo skúškou odolnosti systému zdravotnej starostlivosti. V tejto súvislosti sa dostali do popredia už existujúce obavy. Z riešenia existujúcich nedostatkov, najmä pokiaľ ide o zdravotné sestry a oblasť primárnej zdravotnej starostlivosti, by mohla profitovať kvalita pracovnej sily. Celkové riadenie systémov zdravotnej starostlivosti a ich schopnosť zabezpečiť integrované poskytovanie služieb v rámci nepretržitej zdravotnej starostlivosti by sa mohlo zlepšiť ďalším posilnením správy údajov a rozširovaním využívania nástrojov elektronického zdravotníctva. Vypuknutím nákazy COVID-19 sa preto podčiarkla potreba, aby systém zdravotnej starostlivosti pokračoval v zlepšovaní odolnosti a pripravenosti na krízy prostredníctvom riešenia takýchto štrukturálnych výziev.

(18) Zatiaľ čo sa v roku 2019 a na začiatku roka 2020 situácia na trhu práce naďalej zlepšovala a dosahovali sa celkovo dobré výsledky, kríza spôsobená ochorením COVID-19 viedla k zníženiu hospodárskeho rastu a očakáva sa, že povedie k značnému nárastu nezamestnanosti. Na ochranu pracovných miest a živobytia ľudí a minimalizáciu vplyvu na samostatne zárobkovo činné osoby, malé a stredné podniky a veľké spoločnosti sa prijala séria bezprecedentných hospodárskych opatrení. Aby sa zachovala zamestnanosť, zamestnávatelia, ktorí očakávajú, že v dôsledku krízy prídu o minimálne 20 % svojich príjmov, môžu požiadať o príspevok (do 90 percent mzdových nákladov spoločnosti v závislosti od veľkosti straty na obrate), čo im umožní tri mesiace vyplácať mzdy zamestnancom. Samostatne zárobkovo činné osoby budú môcť využiť zrýchlený postup, ktorý im umožní požiadať o dodatočnú podporu príjmu až do výšky sociálnej minimálnej mzdy, čo im pomôže uhradiť náklady na živobytie počas troch mesiacov.

(19) Súčasťou stratégie oživenia hospodárstva by malo byť zmiernenie vplyvu krízy na oblasť zamestnanosti a sociálnu oblasť pre najviac postihnuté osoby. Napriek balíku opatrení prijatých na zachovanie zamestnanosti boli ľudia v menej priaznivej situácii na trhu práce a/alebo v zraniteľnej sociálnej situácii zasiahnutí viac. Zvýšila sa nezamestnanosť, a to najmä v prípade osôb s pružnými pracovnými zmluvami, ako sú mladí, dočasní agentúrni pracovníci a osoby s migrantským pôvodom. Krízou spôsobenou ochorením COVID-19 sa ozrejmili aj významné výzvy, pokiaľ ide o prístup k primeranej sociálnej ochrane pre samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré

majú častejšie nedostatočné zdravotné poistenie, poistenie proti invalidite, nezamestnanosti a starobe (alebo nie sú poistené vôbec).

(20) Podpora na zaistenie likvidity pre podniky prostredníctvom úverov a záruk so zameraním na malé a stredné podniky je mimoriadne dôležitá. Sprostredkovatelia musia zabezpečiť jej rýchlu a účinnú distribúciu spoločnostiam, pričom si musia zachovať svoju odolnosť. Pomôcť zlepšiť peňažné toky malých a stredných podnikov by malo aj to, že sa im umožní odklad platieb daní a sociálnych príspevkov a urýchlia sa zmluvné platby verejných orgánov. Je možné, že novozaložené startupy a rozširujúce sa podniky budú potrebovať osobitnú podporu, napríklad v podobe majetkovej účasti verejných inštitúcií, a že budú potrebné stimuly pre fondy rizikového kapitálu, aby zvýšili svoje investície do týchto podnikov. Môže to pomôcť zabrániť nútenému rýchlemu predaju strategicky dôležitých európskych firiem. Ako sa povoľuje a existuje v rámci podmienok stanovených v rámci dočasnej štátnej pomoci[9], kapitálová alebo kvázi-kapitálová podpora by sa mala zabezpečiť pre všetky podniky[10], a nie iba pre tie, ktoré spĺňajú vymedzenie Komisie[11] týkajúce sa malých a stredných podnikov. Nemalo by sa poľavovať ani v úsilí o poskytovanie efektívnych digitálnych verejných služieb pre jednotlivcov a podniky a prístupu k nim.

(21) Pokiaľ ide o podporu oživenia hospodárstva, bude dôležité, aby sa čím skôr realizovali pripravené verejné investičné projekty a aby sa podporili investície súkromného sektora, a to aj prostredníctvom príslušných reforiem. Cielené politické opatrenia vrátane investícií do odvetví, ktoré majú najlepšie vyhliadky na zvýšenie potenciálneho rastu pre celé hospodárstvo, môžu pomôcť riešiť výzvy, ktoré sa súčasnou krízou zintenzívnili. Najmä investície do výskumu a vývoja, ktoré sú súčasťou politiky „cieľovo orientovanej“ na špičkové odvetvia a inovácie[12], ako aj investície do ľudského kapitálu môžu pomôcť podporiť dlhodobý rast produktivity a udržať silnú inovačnú kapacitu. Platí to najmä pre startupy, rozvíjajúce sa podniky a inovačné MSP, ktoré majú zásadný význam pre zvýšenie konkurencieschopnosti a vytváranie pracovných miest. Kľúčovým príspevkom k širším spoločenským cieľom vrátane potreby zabezpečiť udržateľný hospodársky rast efektívne využívajúci zdroje môžu byť investície do iniciatív v rámci holandskej dohody o zmene klímy a národného energetického a klimatického plánu s cieľom riešiť zmenu klímy a podporiť energetickú transformáciu. Navyše, napriek tomu, že Holandsko je priekopníkom v oblasti dekarbonizácie odvetvia dopravy, využívanie energie z obnoviteľných zdrojov v doprave je pod priemerom EÚ. A napokon, treba investovať do výstavby nových obytných budov, aby sa zmiernil súčasný nedostatok bytov. Programovanie Fondu na spravodlivú transformáciu na obdobie 2021 – 2027 by mohlo Holandsku pomôcť riešiť niektoré výzvy, ktoré predstavuje prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo, a to najmä v oblastiach uvedených v prílohe D k správe o krajine. To by Holandsku umožnilo čo najlepšie tento fond využiť.

---

9 Ú. v. EÚ C 91I, 20.3.2020, s. 1.

10 Aj pre startupy a rozširujúce sa podniky s konkurencieschopnými podnikateľskými modelmi, ktorých peňažné toky sú však negatívne ovplyvnené ochorením COVID-19.

11 COM(2020) 150 final.

12 Tento nový politický prístup sa zameriava na ďalšie zvýšenie investícií do vedy a výskumu v snahe dosiahnuť dlhodobé ciele týkajúce sa kľúčových spoločenských výziev, ktoré sú zoskupené do štyroch „cieľov“: i) energetická transformácia a udržateľnosť; ii) poľnohospodárstvo, voda a potraviny; iii) zdravotníctvo a starostlivosť a iv) bezpečnosť. Politika sa považuje za kľúčovú prioritu pre posilnenie konkurencieschopnosti a riešenie spoločenských výziev [Ministerstvo hospodárstva (EZK) (2018), *Kamerbrief: Naar Missiegedreven Innovatiebeleid met Impact*, Rijksoverheid, Haag.]

(22) Pre inovačnú kapacitu holandského hospodárstva a pre udržateľný a inkluzívny rast produktivity sú kľúčovým predpokladom technické a digitálne zručnosti a kvalifikovaní odborníci. Rozhodujúcu úlohu pri zlepšovaní prístupu na trh práce zohrávajú naďalej investície do základných a/alebo digitálnych zručností, vzdelávania a odbornej prípravy vrátane poskytovania príležitostí na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu pre všetkých, a to najmä s cieľom posilniť zamestnateľnosť osôb žijúcich na okraji trhu práce (vrátane osôb s migrantským pôvodom a osôb so zdravotným postihnutím) a zároveň podporovať rovnaké príležitosti a aktívne začlenenie.

(23) Napriek tomu, že Holandsko podniklo kroky na riešenie praktík agresívneho daňového plánovania tým, že vykonalo predtým dohodnuté medzinárodné a európske iniciatívy, vysoká úroveň výplat dividend, licenčných poplatkov a úrokových platieb vykonávaných cez Holandsko naznačuje, že jeho daňové predpisy využívajú spoločnosti, ktoré sa zapájajú do agresívneho daňového plánovania. Veľká časť priamych zahraničných investícií je v držbe „účelovo vytvorených subjektov“. Neexistencia zrážkových daní z odchádzajúcich licenčných poplatkov a úrokových platieb od rezidentov EÚ rezidentom tretích krajín môže v tomto prípade viesť k tomu, že sa tieto platby úplne vyhnú zdaneniu, ak nie sú zdaňované ani v prijímajúcej jurisdikcii. Nedávno prijatá reforma týkajúca sa podmienených zrážkových daní z licenčných poplatkov a úrokových platieb v prípade zneužitia alebo platieb v jurisdikciách s nízkym zdanením, ktorá sa začne vykonávať od 1. januára 2021, je pozitívnym krokom k zníženiu agresívneho daňového plánovania. Účinnosť tejto reformy by sa mala dôkladne monitorovať.

(24) Viaceré holandské finančné inštitúcie sa nedávno podieľali na praní špinavých peňazí. Tieto prípady zdôrazňujú potrebu, že napriek nedávnemu úsiliu treba ďalej posilniť dohľad nad finančnými inštitúciami a vyšetriť a stíhať prípady prania špinavých peňazí. Významné riziko prania špinavých peňazí predstavuje pre holandské hospodárstvo okrem finančného sektora aj jeho otvorenosť voči priamym zahraničným investíciám a zložité právne štruktúry krajiny. Nesúlad medzi nízkym vykazovaním neobvyklých transakcií poskytovateľmi služieb správy zvereného majetku alebo služieb pre obchodné spoločnosti, ako aj daňovými poradcami a ich vysokými expozíciami voči riziku si vyžaduje primeraný dohľad. Vzhľadom na rozsiahlu prítomnosť zložitých právnych štruktúr je dobré fungovanie registra konečných vlastníckych práv kľúčom k tomu, aby sa zabránilo zneužívaniu takýchto subjektov, tento register však ešte nebol zriadený.

(25) Zatiaľ čo tieto odporúčania sa zameriavajú na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov pandémie a na uľahčenie hospodárskeho oživenia, odporúčania pre jednotlivé krajiny z roku 2019, prijaté Radou 9. júla 2019, zahŕňali aj reformy, ktoré sú nevyhnutné na riešenie strednodobých a dlhodobých štrukturálnych výziev. Uvedené odporúčania sú naďalej relevantné a budú sa aj naďalej monitorovať počas celého budúcoročného cyklu európskeho semestra. Platí to aj pre odporúčania týkajúce sa hospodárskych politík súvisiacich s investíciami. Uvedené odporúčania by sa mali zohľadniť pri strategickom plánovaní financovania politiky súdržnosti po roku 2020, a to aj v prípade zmierňujúcich opatrení a stratégií ukončenia opatrení prijatých v súvislosti so súčasnou krízou.

(26) Európsky semester poskytuje rámec pre nepretržitú koordináciu hospodárskych politík a politík zamestnanosti v Únii, čo môže prispieť k udržateľnému hospodárstvu. Členské štáty vo svojich národných programoch reforiem na rok 2020 zhodnotili pokrok v dosahovaní cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja. Zabezpečením

plného vykonávania ďalej uvedených odporúčaní Holandsko prispeje k pokroku pri dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja a k spoločnému úsiliu, ktorým je zabezpečenie konkurencieschopnej udržateľnosti v Únii.

(27) Úzka koordinácia hospodárstiev zostáva v hospodárskej a menovej únii kľúčovým predpokladom dosiahnutia rýchleho oživenia po kríze spôsobenej ochorením COVID-19. Holandsko by ako členský štát, ktorého menou je euro, a pri zohľadnení politického usmernenia Euroskupiny malo zabezpečiť, aby jeho politiky boli aj naďalej v súlade s odporúčaniami pre eurozónu a aby boli koordinované s politikami ostatných členských štátov eurozóny.

(28) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra 2020 komplexnú analýzu hospodárskej politiky Holandska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine za rok 2020. Zároveň posúdila program stability na rok 2020, národný program reforiem na rok 2020 a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Holandsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Holandsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami Únie vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni Únie do budúceho vnútroštátneho rozhodovania.

(29) Rada na základe uvedeného posúdenia preskúmala program stability na rok 2020 a jej stanovisko[13] je zohľadnené najmä v odporúčaní 1.

(30) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem na rok 2020 a program stability na rok 2020. V týchto odporúčaniach sa zohľadňuje potreba riešiť pandémiu a uľahčiť oživenie hospodárstva, ktoré sú prvým krokom nevyhnutným na to, aby sa mohlo začať s úpravou nerovnováh. Odporúčania, ktoré sa priamo týkajú makroekonomických nerovnováh, ktoré Komisia identifikovala na základe článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011, sú premietnuté v odporúčaní 3,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Holandsko v rokoch 2020 a 2021 prijalo opatrenia s týmto cieľom:

1. V súlade so všeobecnou únikovou doložkou prijať všetky opatrenia potrebné na účinné riešenie pandémie, udržanie hospodárstva a podporu následného oživenia. Keď to hospodárske podmienky umožnia, realizovať fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní miery investícií. Posilniť odolnosť systému zdravotnej starostlivosti vrátane riešenia existujúceho nedostatku zdravotníckeho personálu a zintenzívnenia využívania príslušných nástrojov elektronického zdravotníctva.

2. Zmierniť vplyv krízy na oblasť zamestnanosti a sociálnu oblasť a podporiť primeranú formu sociálnej ochrany pre samostatne zárobkovo činné osoby.

3. Čím skôr realizovať pripravené verejné investičné projekty a podporiť investície súkromného sektora zamerané na povzbudenie oživenia hospodárstva. Zamerať investície na zelenú a digitálnu transformáciu, najmä na rozvoj digitálnych zručností, udržateľnú infraštruktúru, čistú a efektívnu výrobu a využívanie energie, ako aj cieľovo orientovaný výskum a inovácie.

[13] Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.

4. Prijať opatrenia na úplné riešenie prvkov daňového systému, ktoré uľahčujú agresívne daňové plánovanie, najmä pokiaľ ide o odchádzajúce platby, a to predovšetkým vykonávaním prijatých opatrení a zabezpečením ich účinnosti. Zabezpečiť účinný dohľad nad rámcom boja proti praniu špinavých peňazí a jeho presadzovanie.

V Bruseli

Za Radu
predseda